31980L0155

SMĚRNICE RADY

ze dne 21. ledna 1980

o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přístupu k činnosti porodních asistentek a jejího výkonu

(80/155/EHS)

RADA EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména její články 49, 57 a 66,

s ohledem na návrh Komise [1],

s ohledem na stanovisko Shromáždění [2],

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru [3],

vzhledem k tomu, že podle článku 57 Smlouvy je třeba provést koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přístupu k činnosti porodní asistentky a jejího výkonu; že je vhodné s ohledem na zájmy veřejného zdraví vytvořit ve Společenství jednotnou definici činnosti dotyčných osob a jejich vzdělání; že se nejevilo žádoucí zavést jednotný studijní plán ve všech členských státech; že je naopak dobré členským státům ponechat co největší volnost v organizování výuky; že nejlepším řešením je tedy stanovení základních požadavků;

vzhledem k tomu, že koordinace stanovená touto směrnicí nevylučuje pozdější koordinaci;

vzhledem k tomu, že pokud jde o vzdělávání, většina členských států v současnosti nerozlišuje mezi porodními asistentkami, které vykonávají svou činnost v pracovním poměru, a těmi, které ji vykonávají jako samostatnou výdělečnou činnost; že z tohoto důvodu je nezbytné rozšířit působnost této směrnice i na porodní asistentky v pracovním poměru,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

1. Členské státy podmíní přístup k činnosti porodní asistentky pod označeními uvedenými v článku 1 směrnice 80/154/EHS [4] a její výkon získáním diplomu, osvědčení nebo jiného dokladu o dosažené kvalifikaci porodních asistentek uvedeného v článku 3 dotyčné směrnice, které zaručují, že oprávněná osoba během své odborné přípravy získala

a) přiměřené znalosti z věd, o které se opírá činnost porodní asistentky, zejména z porodnictví a gynekologie;

b) přiměřené znalosti profesní etiky a právní úpravy oboru;

c) podrobné znalosti o biologických funkcích, anatomii a fyziologii v oblasti porodnictví a o novorozencích a také znalosti o vztahu mezi zdravotním stavem a fyzickým a sociálním prostředím člověka a o jeho chování;

d) přiměřené klinické zkušenosti získané pod dohledem personálu kvalifikovaného v oblasti porodnictví a ve schválených zařízeních;

e) nezbytné znalosti vzdělání zdravotníků a zkušenosti ze spolupráce s nimi.

2. Vzdělání uvedené v odstavci 1 zahrnuje

— buď řádnou speciální odbornou přípravu pro porodní asistentky zahrnující teoretickou a praktickou výuku po dobu nejméně tří let; přístup k této odborné přípravě je podmíněn dokončením nejméně deseti let povinné školní docházky,

— nebo řádnou speciální odbornou přípravu pro porodní asistentky, které trvá nejméně 18 měsíců a přístup k němu je podmíněn získáním diplomu, osvědčení nebo jiného dokladu o dosažené kvalifikaci zdravotních sester odpovědné za obecnou péči uvedeného v článku 3 směrnice 77/452/EHS [5].

3. Speciální odborná příprava porodních asistentek uvedená v odst. 2 první odrážce musí zahrnovat alespoň ty předměty studijního plánu, které jsou uvedeny v příloze.

(1) Úř. věst. C 18, 12.2.1970, s. 1.
(2) Úř. věst. C 101, 4.8.1970, s. 26.
(3) Úř. věst. C 146, 11.12.1970, s. 17.
(4) Úř. věst. L 33, 11.2.1980, s. 1.
(5) Úř. věst. L 176, 15.7.1977, s. 1.

Odborná příprava uvedená v odstavci 2 druhé odrážce musí zahrnovat alespoň ty předměty studijního plánu, které jsou uvedeny v příloze a které netvoří součást odpovídající výuky v rámci odborné přípravy zdravotních sester.

4. Členské státy zajišťují, aby zařízení pověřená vzděláváním porodních asistentek odpovídala za koordinaci teorie a praxe během celého studijního programu.

Teoretická a technická výuka zmíněná v části A přílohy musí být vyvážená a koordinovaná s praktickým klinickým výcvikem porodních asistentek uvedeným v části B této přílohy tak, aby znalosti a zkušenosti uvedené v odstavci 1 mohly být získány odpovídajícím způsobem.

Klinický výcvik porodních asistentek musí mít formu praxe pod dohledem uskutečňované v nemocničních zařízeních nebo v jiných zdravotnických zařízeních schválené příslušnými orgány nebo institucemi. Během tohoto výcviku se uchazečky na porodní asistentky podílejí na činnosti dotyčných zařízení, pokud tato činnost přispívá k jejich vzdělávání. Seznamují se s odpovědností spojenou s činností porodních asistentek.

Článek 2

Po pravidelném hodnocení výsledků různých postupů vzdělávání uvedených v čl. 1 odst. 2 podá Komise Radě zprávu poprvé šest let po oznámení této směrnice. Zmíněné hodnocení provede ve spolupráci s Poradním výborem pro vzdělávání porodních asistentek.

Na základě výsledků tohoto hodnocení předloží Komise návrhy změn směřující ke sblížení minimálních kritérií stanovených pro zmíněné postupy vzdělávání za podmínek stanovených v čl. 2 odst. 1 první odrážce první pododrážce a druhé odrážce směrnice 80/154/EHS. Rada o těchto návrzích neprodleně rozhodne.

Článek 3

Bez ohledu na článek 1 mohou členské státy povolit rozvolněnou odbornou přípravu za podmínek schválených příslušnými vnitrostátními orgány.

Celková délka rozvolněné odborné přípravy nesmí být kratší než délka řádné odborné přípravy. Úroveň vzdělání nesmí být narušena rozvolněnou povahou odborné přípravy.

Článek 4

Členské státy zajistí, aby porodní asistentky byly způsobilé k přístupu alespoň k těmto činnostem a jejich výkonu:

1. poskytovat správné informace a rady v oblasti plánovaného rodičovství;

2. diagnostikovat těhotenství, sledovat normální těhotenství, provádět vyšetření nezbytná ke sledování průběhu normálního těhotenství;

3. předepisovat nebo doporučovat vyšetření nezbytná pro co nejrychlejší diagnózu rizikového těhotenství;

4. vypracovat program přípravy budoucích rodičů na jejich úlohu, zajistit úplnou přípravu na porod a poskytovat rady v oblasti hygieny a výživy;

5. pomáhat rodičce při porodu a sledovat stav plodu v děloze vhodnými klinickými a technickými prostředky;

6. provádět spontánní porody, jedná-li se o polohu pánevní včetně případného nástřihu hráze, a v naléhavých případech i porody v poloze pánevní;

7. rozpoznávat u matky nebo dítěte příznaky anomálií, které vyžadují zásah lékaře, a pomáhat lékaři v případě zásahu; přijímat neodkladná opatření v nepřítomnosti lékaře, zejména ruční vyjmutí placenty a případné následné ruční vyšetření dělohy;

8. vyšetřit novorozence a pečovat o něj; činit veškeré kroky, které se jeví nezbytnými, a provádět popřípadě okamžitou resuscitaci;

9. pečovat o rodičku, sledovat ji v šestinedělí a poskytovat jí veškeré potřebné rady umožňující vývoj novorozence v nejlepších podmínkách;

10. uplatňovat léčbu předepsanou lékařem;

11. vypracovat všechny nezbytné písemné zprávy.

Článek 5

Tato směrnice se rovněž vztahuje na státní příslušníky členských států, kteří v souladu s nařízením Rady (EHS) č. 1612/68 ze dne 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství [1] vykonávají nebo budou vykonávat některou z činností uvedených v článku 1 směrnice 80/154/EHS v pracovním poměru.

[1] Úř. věst. L 257, 19.10.1968, s. 2.

Článek 6

1. Členské státy přijmou opatření nezbytná pro dosažení souladu s touto směrnicí do tří let od jejího oznámení a neprodleně o nich uvědomí Komisi.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 7

Setká-li členský stát v určitých oblastech při provádění této směrnice s vážnými obtížemi, prověří Komise tyto obtíže společně s dotyčným státem a vyžádá si stanovisko Výboru vyšších úředníků pro veřejné zdraví, zřízeného rozhodnutím 75/365/EHS [1] naposledy pozměněným rozhodnutím 80/157/EHS [2].

Komise případně předloží Radě vhodné návrhy.

Článek 8

Nejpozději šest let po oznámení této směrnice Rada na návrh Komise a na základě stanoviska poradního výboru rozhodne, má-li být odchylka stanovená v bodě 3 části B přílohy zrušena nebo její působnost omezena.

Článek 9

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 21. ledna 1980.

Za Radu

předseda

G. MARCORA

(1) Úř. věst. L 167, 30.6.1975, s. 19.
(2) Úř. věst. L 33, 11.2.1980, s. 15.

PŘÍLOHA

STUDIJNÍ PLÁN PRO PORODNÍ ASISTENTKY

Studijní plán k získání diplomů, osvědčení nebo jiných dokladů o dosažené kvalifikaci porodních asistentek zahrnuje dvě následující části:

A. TEORETICKÁ A TECHNICKÁ VÝUKA

a) Základní předměty

1. Základní znalosti anatomie a fyziologie
2. Základní znalosti patologie
3. Základní znalosti bakteriologie, virologie a parazitologie
4. Základní znalosti biofyziky, biochemie a radiologie
5. Dětské lékařství zaměřené na novorozence
6. Hygiena, zdravotní výuka, prevence nemocí, včasná diagnóza nemocí
7. Výživa a dietetika, s ohledem zejména na výživu žen, novorozenců a kojenců
8. Základní znalosti sociologie a sociálně-lékařské otázky
9. Základní znalosti farmakologie
10. Psychologie
11. Pedagogika
12. Právní úprava zdravotnictví a sociální oblasti a organizace zdravotnictví
13. Profesní etika a odborná právní úprava
14. Sexuální výchova a plánování rodičovství
15. Právní ochrana matky a dítěte

b) Zvláštní předměty vztahující se na činnost porodní asistentky

1. Anatomie a fyziologie
2. Embryologie a vývoj plodu
3. Těhotenství, porod a šestinedělí
4. Gynekologická a porodnická patologie
5. Příprava na porod a rodičovství, včetně psychologických hledisek
6. Příprava na porod (včetně znalosti a použití technického vybavení v porodnictví)
7. Analgezie, anestézie a resuscitace
8. Fyziologie a patologie novorozenců
9. Péče o novorozence a dohled nad nimi
10. Psychologické a sociální činitele

B. PRAKTICKÝ A KLINICKÝ VÝCVIK

Tento výcvik se provádí pod vhodným dohledem:

1. Poradenství těhotným ženám zahrnující nejméně sto předporodních vyšetření
2. Dohled a poskytnutí péče nejméně čtyřiceti rodičkám

3. Studentka provede nejméně čtyřicet porodů; není-li možné dosáhnout tohoto počtu pro nedostatek rodiček, může být snížen nejméně na třicet za podmínky, že se studentka zúčastní dalších dvaceti porodů

4. Účast na jednom nebo dvou porodech v poloze pánevní

5. Zkušenost s nastřižením hráze a seznámení se s jejím sešitím

6. Dohled a péče o čtyřicet žen s rizikovým těhotenstvím při porodu a po něm

7. Nejméně sto poporodních vyšetření a vyšetření zdravých novorozenců

8. Dohled a péče o rodičky a novorozence, včetně péče o nedonošené a přenošené novorozence, novorozence s podváhou a nemocné novorozence

9. Péče v patologických případech v oblasti gynekologie a porodnictví, v případech nemoci novorozenců a kojenců

10. Seznámení se s péčí v obecných patologických případech v lékařství a chirurgii